

De Europese Unie van crisis naar crisis

hendrik vos

Samengevat: een halve eeuw Europese integratie

- Naar een Europa zonder grenzen.
- Één markt, en vele wetten om dat te regelen
- En een munt. En Schengen (dus geen controles meer)
- Grote consensus: economisch interessant

Samengevat: een halve eeuw Europese integratie

- Prijs die landen betalen voor deelname aan dit project: verlies aan soevereiniteit.
- In de luwte won EU spectaculair aan macht (100.000 pag EU-wetgeving)

Van de ene crisis naar de andere

- Eurocrisis, Oekraïne, terreur, Luxleaks, vluchtelingen
- Één constante: terreinen waar landen aarzelen om soevereiniteit af te staan:
 - Buitenlands beleid: ieder eigen geschiedenis en belang, bijv. Midden-Oosten, verhouding VS of Rusland
 - Vluchtelingen: zelf beslissen wie hier mag verblijven
 - Binnenlandse veiligheid: eigen inlichtingendiensten
 - Economisch beleid: zelf begrotingen bepalen, belastingen, lonen, etc.

Aanpak van een crisis

- Vaststelling: wat in één land gebeurt, heeft gevolgen voor andere landen:
 - Wie hier wapens koopt, kan ze elders gebruiken
 - Wie zijn begroting laat ontsporen, dwingt anderen om bij te springen
 - Wie vluchtelingen toelaat (of weigert), beïnvloedt beleid van andere landen
 - Als één land ruzie heeft met Rusland, heeft iedereen last van tegensancties
 - Belastingontduiking \Rightarrow minder inkomsten voor andere landen
 - ...
- Gezamenlijke aanpak: moeilijk, want belangen lopen niet gelijk. Veel ruzie.

Aanpak van een crisis

- Wat doet men nooit: ontrafelen wat men al integreerde (prijs: economisch, chaos, onzekerheid, ...)
 - Euro niet losgelaten
 - Schengen niet opgeheven
 - Interne markt blijft overeind
 - ...
- Dus: blijven praten, van ene Top naar andere

Aanpak van een crisis

- Onbetreden paden, geen draaiboek: improviseren, en meestal zoeken naar consensus => compromissen. Dus niemand echt gelukkig.
- => geploeter. Maar is er alternatief?
- Lijm tussen lidstaten: (a) angst voor chaos; (b) beseft dat uitdagingen niet meer land per land kunnen worden aangepakt

Gevolgen van een crisis

- Europa wint aan macht ...
 - Begrotingen voorleggen aan EU
 - Bankentoezicht
 - Stilaan gezamenlijke grensbewaking en asielbeleid
 - Gezamenlijk beleid t.a.v. landen van herkomst
 - Sterke signalen naar Putin
 - Zelfs defensie, heel stilaan (het is van moeten)
- ... maar niet zoveel als nodig is. Daarvoor is het wachten op volgende crisis

En wat dan met brexit?

- UK had altijd al bijzondere positie, met veel uitzonderingen
- Brexit => uit de Europese markt? Maar dat willen ze eigenlijk niet.
- Soft brexit: deel blijven van markt, maar dan ook: regels volgen, bijdrage betalen, intra-EU migratie aanvaarden
- Hard brexit: chaotische ontrafeling
- Geen draaiboek, geen scenario